

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 16 lipca 2024 r.

PS-III.431.1.1.2024.PB

**Pan
Dariusz Kuprewicz
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku, ul. Suwalska 38, 19-300 Ełk, Regon: 790026068, NIP: 848-16-03-092.

Kontrola została przeprowadzona w trybie zdalnym.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Dariusz Kuprewicz, powołany na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku z dniem 1 sierpnia 2007 r.;
- Pani Agnieszka Wenda, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku z dniem 1 listopada 2018 r.;

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Paulina Błażewicz – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 27/2024, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego;
- Pani Anna Tomczak – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 52/2019, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolnego,
- Małgorzata Światocho – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 26/2024, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.27.2024 z dnia 7 maja 2024 r.

Termin kontroli: 7 maja 2024 r. – 7 czerwca 2024 r.;

Zakres objęty kontrolą:

Ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekcioć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 1110 ze zm., 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Ełku;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku.

Obowiązujące przepisy prawa w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- Rozporządzenie MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 243);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z24.12.2013, s. 1);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.Urz. UE L 352 z 24.12.2013);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.6.2014, s. 45);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. 2016 r., poz. 472).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy. Sprawdzone również zgodność danych przedstawionych kontrolującym z realizacji ww. zadań z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresu obowiązków pracownika odpowiedzialnego za realizację kontrolowanego zadania oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora PUP.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku zatwierdzonego Uchwałą Nr 05.21.2019 Zarządu Powiatu Ełckiego z dnia 7 lutego 2019 r. Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialny jest Dział Instrumentów Rynku Pracy, wchodzący w skład komórki organizacyjnej Centrum Aktywizacji Zawodowej, do którego zadań (§ 18, Dział I) należy m.in.: realizacja zadań z zakresu dofinansowania doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy tworzonego osobie uprawnionej.

Zgodnie z § 14 ust. 3 Regulaminu Zastępca Dyrektora PUP kieruje i nadzoruje pracę Centrum Aktywizacji Zawodowej obejmującego Dział Instrumentów Rynku Pracy. Potwierdza to również schemat organizacyjny PUP w Ełku stanowiący załącznik nr 1 do Regulaminu.

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych realizowały w PUP 2 osoby. Pracownicy realizujący przedmiotowe działania mieli powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

PUP w Ełku w kontrolowanym okresie posiadał Regulamin dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku wprowadzony Zarządzeniem nr 8.2021 z 22 lutego 2021 r.

Zgodnie z regulaminem dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku, w myśl § 11 ust. 4 poręczycielem, o którym mowa w § 13 pkt 1 i 6 nie może być:

1. Współmałżonek przedsiębiorcy,
2. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – rozliczająca się z podatku dochodowego w formie karty podarunkowej oraz w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych,
3. Rolnik, emeryt, rencista, pracownik wnioskodawcy ubiegającego się o refundację,
4. Osoba, która udzieliła już poręczenia na nie zakończone umowy dotyczące uzyskania środków będących w dyspozycji urzędu (dotacje, refundacje).

Dyrektor PUP wyjaśnił, iż „Starosta przyznając refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy odpowiada również za jej należyte zabezpieczenie, mając na uwadze ewentualne przyszłe dochodzenie roszczeń od pracodawcy.

Współmałżonek przedsiębiorcy został wykluczony z możliwości poręczenia umowy ze względu na pozostawanie we wspólnym gospodarstwie domowym i posiadanie wspólnego majątku z przedsiębiorcą. Poręczyciel podpisując dokumenty zabezpieczające umowę zobowiązuje się względem urzędu wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik-przedsiębiorca zobowiązania nie wykonał. Urząd uznał, że dochodzenie roszczeń i żądanie zwrotu wypłaconej refundacji występuje najczęściej w sytuacji gdy przedsiębiorstwo wykazuje straty i pozostaje w trudnej sytuacji finansowej, co w przypadku wspólnoty majątkowej dotyczy obu małżonków. Ponadto współmałżonek wnioskodawcy musi wyrazić zgodę na zawarcie umowy z Urzędem bez względu na rodzaj zabezpieczenia jaki zaproponuje przedsiębiorca. Tym bardziej wyklucza to współmałżonka z możliwości poręczenia takiej umowy.

Zgodnie z regulaminem poręczycielem nie może być osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – rozliczająca się ryczałtem bądź kartą podatkową czy rolnik ze względu na brak możliwości ustalenia dochodu tych osób a co za tym idzie ustalenia czy osiągają minimalny dochód określony dla poręczyciela w regulaminie.

Emeryci i renciści zostali wykluczeni z możliwości poręczania umów w urzędzie ze względu na to, że jest to specyficzna grupa społeczna, bardzo często osiągająca niski dochód i często ze względu na wiek czy stan zdrowia nieaktywna zawodowo więc nie mająca możliwości, w przeciwieństwie do osób pracujących, polepszenia swojej sytuacji materialnej (dodatkowa praca czy zmiana pracy na lepiej płatną) co w przypadku konieczności zwrotu refundacji jest bardzo istotne.

Możliwość poręczenia umowy przez pracownika wnioskodawcy została wykluczona ze względu na zależność na linii pracownik pracodawca i uniemożliwienie pracodawcy wywierania nacisku na zatrudnionych pracowników co do udzielenia poręczenia.

Osoba, która udzieliła już poręczenia w innej trwającej umowie w urzędzie nie może poręczać kolejnej umowy ze względu na wyeliminowanie sytuacji, w której jeden poręczyciel byłby zobowiązany do zwrotu należności z dwóch bądź więcej wypowiedzianych przez urząd umów.”

Kontrolujący za zasadne uznali wyjaśnienia dotyczące współmałżonków, pracowników oraz osób będących poręczycielami w innych trwających umowach.

W odniesieniu do pozostałych wykluczeń wyjaśnienia nie zostały uwzględnione. Należy zwrócić uwagę, że istnieje wiele dostępnych narzędzi i dokumentów, którymi może posłużyć się PUP aby zweryfikować sytuację finansową potencjalnego poręczyciela. Organ zatrudnienia powinien również zwrócić uwagę, że poręczyciel odpowiada co do zasady całym swoim majątkiem za zobowiązania dłużnika, więc ustalenie miesięcznego dochodu nie jest jedynym wyznacznikiem dla ustalenia wiarygodności poręczyciela i określenia jego zdolności do zabezpieczenia środków. Stąd też w opinii kontrolujących wykluczenie w charakterze

poręczyciela powinno dotyczyć konkretnej osoby, jeżeli po weryfikacji okaże się, że istnieje uzasadniona obawa braku właściwego zabezpieczenia środków finansowych lub majątku na spłatę ewentualnego zobowiązania wobec PUP. Nie właściwe jest natomiast wykluczenie całej grupy osób jako potencjalnych poręczycieli.

Analizując określony w PUP sposób realizacji kontrolowanej formy wsparcia kontrolujący zwrócili uwagę, że z wykazu wniosków rozpatrzonych pozytywnie oraz umów dotyczących refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych w 2022 r. najwyższa kwota przyznana na refundację wynosiła 25 000 zł, ponadto 89 umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska dla skierowanych osób bezrobotnych zawartych w 2022 r. opiewa na kwotę 25 000 zł., co wskazuje, że PUP w Ełku w 2022 r. stosował ograniczenia wysokości refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy do kwoty 25 000 zł.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że „wskazana kwota 25 000,00 zł nie oznacza ograniczenia jest jedynie kwotą sugerowaną, wynikającą z racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi. Urząd zobowiązany jest do jak najbardziej efektywnego wydatkowania środków, a w związku z dużym zainteresowaniem przedsiębiorców tą formą wsparcia, jednocześnie ograniczonymi środkami finansowymi, sugerowana kwota podyktowana jest chęcią zaspokojenia jak największej ilości zainteresowanych pracodawców i umożliwienia podjęcia zatrudnienia większej ilości osób bezrobotnych pozostających w bazie PUP.

Biorąc pod uwagę wieloletnie oceny składanych wniosków, należy podkreślić, że wnioski jak i potrzeby pracodawców są bardzo różne. Kwoty refundacji zależą od rodzaju tworzonego stanowiska. Część pracodawców wręcz zawyża kwoty zakupów, aby w pełni wykorzystać sugerowaną kwotę, a co za tym idzie kwoty te nie są adekwatne do realnych kosztów wyposażenia stanowiska pracy. W związku z powyższym uważamy, że sugerowana kwota nie stanowi żadnego ograniczenia dla przedsiębiorcy. Ponadto Urząd dokonuje wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, a jak wynika z art. 46 ust.1 pkt.1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475) Starosta z Funduszu Pracy może zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Cytowany powyżej zapis ustawy nie wyklucza przyznania niższej kwoty refundacji. Jedynym limitem jest 6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Odpowiadając na kolejną część postawionego pytania sugerowana kwota na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w roku 2024 stanowi 40 000,00 zł.”

Zdaniem kontrolerów niedopuszczalne jest stosowanie takich ograniczeń. Należy wskazać, iż Minister Rodziny i Polityki Społecznej, główny dysponent środków Funduszu Pracy, pismem z dnia 30.09.2022 r., znak: DF-IV.0211.47.2022.AP wydał stosowne dyspozycje

wszystkim Dyrektorom Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich urzędów pracy wskazując, że „wprowadzanie przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest praktyką nieprawidłową oraz niezgodną z prawem. Przypomniał, że zgodnie z przepisem art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), organy administracji publicznej, w tym publiczne służby zatrudnienia, tj. Dyrektorzy Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy wraz z kierowanymi przez nich urzędami pracy, mają obowiązek działać na podstawie przepisów prawa. Przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ani żadnych innych ustaw normujących finansowanie ze środków Funduszu Pracy określonych w nich form wsparcia, nie dają Dyrektorom urzędów pracy możliwości odgórnego, ogólnego, niezwiązanego z ustawowymi kryteriami limitowania (w formie jakichkolwiek wewnętrznych regulacji, np. regulaminów) wysokości udzielanego wsparcia ze środków Funduszu Pracy w ramach usług i instrumentów unormowanych tymi ustawami.”

Odnosząc się do kwestii „zawyżania kwoty zakupów, aby w pełni wykorzystać sugerowaną kwotę”, to przypomnieć należy, że starosta/dyrektor PUP nie musi zaakceptować całego złożonego wniosku, wszystkich zawartych w nim pozycji. Możliwe jest przyznanie środków w niższej niż wnioskowana kwocie – powinno to wynikać z rzetelnej analizy planowanych zakupów. Kwota refundacji powinna wynikać z analizy wniosku, oceny planowanych zakupów z uwzględnieniem zasady oszczędnego i celowego wydatkowania środków publicznych, a nie ustalonego odgórnie limitu.

Ze złożonych przez Dyrektora PUP w Ełku wyjaśnień wynika, że w 2024 r. PUP nadal stosuje ograniczenie kwotowe do wysokości 40.000 zł.

Dyrektor PUP w Ełku Zarządzeniem nr 8.2021 z 22 lutego 2021 r. powołał również Komisję do spraw rozpatrywania i wyboru wniosków dotyczących przyznawania refundacji z Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w ramach Regulaminów, o których mowa w § 1 Zarządzenia, w składzie:

1. Starosta Ełcki,
2. Pracownik Starostwa Powiatowego w Ełku, zajmujący się tematyką księgowo-rachunkową,
3. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku- przewodniczący komisji,
4. Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku,
5. Kierownik Działu Instrumentów Rynku Pracy.

Komisja do spraw oceny wniosków działa w oparciu o regulaminy, o których mowa w § 1 Zarządzenia.

W PUP wstępnie zaplanowano na realizację kontrolowanego zadania 3.125.000,00 zł. W planie po zmianach na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w 2022 r. ujęto kwotę 2.655.947,95 zł.

Ze sprawozdania MRiPS - 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, że na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy wydatkowano kwotę 2.655.947,95 zł na utworzenie 107 stanowisk pracy.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora posiadają odpowiednie upoważnienia Starosty do zawierania w jego imieniu umów o refundację. Kontrolującym przedstawiono upoważnienia które były poprawne pod względem formalno-prawnym.

W **2022 r.** do PUP w Ełku wpłynęło **113** wniosków o przyznanie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, spośród których:

- **106** wniosków rozpatrzono pozytywnie, spośród których:
  - 2 wnioskodawców zrezygnowało z podpisania umowy;
  - 1 pracodawca zrezygnował po podpisaniu umowy z Urzędem
  - zawarto 103 umowy;
- **4** wnioski rozpatrzono negatywnie, z powodu:
  - dużej ilości realizowanych z przedsiębiorcą umów;
  - rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę w okresie 6 m-cy przed złożeniem wniosku;
  - braku zarejestrowanych osób bezrobotnych, spełniających wymagania pracodawcy, wobec kandydatów do zatrudnienia na refundowanym stanowisku.

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację dotyczącą losowo wybranych 10 pozytywnie rozpatrzonych wniosków w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (poz. 10, 20 ,30 ,40 ,50 ,60 ,70 ,80, 90, 100 zestawienia) oraz wszystkie 4 wnioski rozpatrzone negatywnie.

Kontrolujący ustalili, że formularz wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawierał wszystkie elementy wynikające z § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia oraz oświadczenia zgodne z § 2 ust. 4-7 Rozporządzenia.

Wszystkie skontrolowane wnioski były składane do Starosty właściwego ze względu na siedzibę podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania podmiotu oraz załączono do nich wymagane oświadczenia i załączniki.

Kontrolujący ustalili, że wpływające wnioski podlegały weryfikacji formalnej i merytorycznej, a następnie wnioskodawcy byli informowani o podjętej decyzji. Podmioty o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku otrzymywały pisemną informację w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Wniosek nr 58/2022 wpłynął do PUP w dniu 13 maja 2022 r. 30-dniowy termin na udzielenie odpowiedzi upływał w dniu 12 czerwca 2022 r. (niedziela). Pismo PUP informujące o sposobie rozpatrzenia wniosku datowane jest na dzień 21 czerwca 2022 r., co oznacza nie zachowanie 30-dniowego terminu na udzielenie odpowiedzi. Należy wskazać, że z akt sprawy

nie wynika, aby PUP podejmował w sprawie czynności związane z wniesionym wnioskiem – brak pisma kierowanego do pracodawcy, adnotacji o kontakcie telefonicznym lub mailowym. W aktach znajduje się natomiast pismo wnioskodawcy, stanowiące wyjaśnienie będące podstawą negatywnego rozpatrzenia wniosku datowane na 8 czerwca 2022 r., a więc uznać należy, że wpłynęło w terminie pozwalającym na terminowe załatwienie sprawy (brak daty wpływu na piśmie). Ponadto organ mając na uwadze art. 36 Kpa, w każdym przypadku niezakończona sprawa w terminie jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. PUP w Ełku w powyższym przypadku nie poinformował strony o niezakończeniu sprawy w terminie.

Za niewłaściwe kontrolujący uznali również powoływanie się w pismach informujących o odmowie przyznania refundacji na zapisy Regulaminu - 3 z 4 przypadków jako powód odmowy wskazano naruszenie zapisów Regulaminu. Organ rozstrzygając wniosek w granicach uznania administracyjnego nie jest uprawniony aby działać zupełnie swobodnie. Starosta nie musi uwzględniać każdego złożonego wniosku, może rozpatrzyć wniosek odmownie, nawet w przypadku spełnienia określonych w przepisach warunków. Jednak uzasadniając odmowę winien odnosić się do warunków przyznawania refundacji określonych w przepisach prawa a nie w aktach o charakterze wewnętrznym (III SA/Gd 1056/17). Organ zobowiązany jest bowiem do wyjaśnienia, z jakiego powodu w realiach rozpatrywanego przypadku złożony wniosek nie może być uwzględniony. Nie może się zatem powoływać na sam fakt naruszenia regulaminu, który jak podkreślono ma jedynie charakter wewnętrzny. Ze względu na wewnątrz instrukcyjny charakter regulaminu przyznawania refundacji na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy, zawarte w nim zapisy stanowić mogą wskazówkę, w jaki sposób urząd pracy odnosi się do poszczególnych zagadnień.

Mimo, iż wskazane w 3 wspomnianych przypadkach powody odmowy uznano za zasadne, to w opinii kontrolujących w przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku konieczne jest szczegółowe uzasadnienie odmowy, oparte na przekonujących argumentach a nie na przywołaniu zapisów regulaminu.

Przed zawarciem umowy podmiot zabezpieczał przyznane środki wybraną i zaakceptowaną przez PUP formą zabezpieczenia. Jako zabezpieczenie zwrotu otrzymanej refundacji w Regulaminie w sprawie refundacji kosztów (...) przewidziano: poręczenie, weksel z poręczeniem wekslowym (aval), gwarancję bankową, zastaw na prawach lub rzeczach, blokadę środków zgromadzonych na rachunku bankowym, akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika. Podczas kontroli stwierdzono, że najczęściej stosowaną formą zabezpieczenia był weksel własny (aval) z deklaracją wekslową.

Uwagę kontrolujących zwrócił fakt, że w dwóch kontrolowanych wnioskach nr 61/2022 oraz 94/2022 podmioty we wniosku zaznaczyły sposób poręczenia aktem notarialnym, jednak PUP w odpowiedzi poinformował o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o przyznanie refundacji

„pod warunkiem zmiany zabezpieczenia umowy na weksel z poręczeniem bądź blokadę środków na rachunku bankowym”.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że „Starosta przyznając refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy odpowiada za prawidłowe zabezpieczenie umów i wybór najodpowiedniejszej formy zabezpieczenia, gwarantujący zwrot refundacji w sytuacji wypowiedzenia umowy. Zgodnie z §2 ust 2 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej składany przez przedsiębiorcę wniosek o refundację zawiera proponowaną formę zabezpieczenia.”

W odniesieniu do wniosku nr 61/2022 wyjaśniono, że „Pan (...) prowadzący działalność pod nazwą (...) rozlicza się z podatków w formie ryczałtu, w związku z tym w części wniosku dotyczącej danych ekonomicznych przedsiębiorstwa wykazał jedynie przychód, bez uwzględnienia kosztów i dochodu bądź straty z tytułu prowadzonej działalności. Na podstawie tylko tych danych komisja rozpatrująca wnioski nie była w stanie określić sytuacji finansowej wnioskodawcy, dlatego też zadecydowała o zmianie sposobu zabezpieczenia na weksel z poręczeniem bądź blokadę środków na rachunku bankowym. Ponadto firma (...) nie była znana Urzędowi, ponieważ wcześniej nie korzystała z żadnej z form wsparcia.”

W odniesieniu do wniosku nr 94/2022 wyjaśniono, że Pan (...) właściciel firmy (...) w części wniosku dotyczącej danych ekonomicznych przedsiębiorstwa wykazał straty, dlatego decyzją komisji pracodawca został poinformowany o konieczności zmiany proponowanego zabezpieczenia z aktu notarialnego na weksel z poręczeniem lub blokadę środków na rachunku bankowym. Zdaniem komisji sytuacja finansowa przedsiębiorcy na daną chwilę nie gwarantowała należytego sposobu zabezpieczenia przyznanej refundacji.

Z doświadczenia urzędu wynika, że weksel z poręczeniem czy blokada środków na rachunku bankowym w tych sytuacjach jest pewniejszą formą zabezpieczenia, dającą wyższą gwarancję ewentualnego zwrotu otrzymanej refundacji.”

Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia.

Ponadto kontrolujący zwrócili również uwagę, że w przypadku poręczeń wymagane jest przedłożenie zaświadczenia o wynagrodzeniu, podczas gdy zgodnie z § 10 pkt 3 Rozporządzenia powinno być to oświadczenie. Biorąc pod uwagę prawidłowe zabezpieczenie spłaty środków, kontrolerzy uznali, iż stosowanie zaświadczeń o wysokości wynagrodzenia za uzasadnione.

Umowa mogła być zawarta, o ile w dniu jej zawarcia podmiot, producent rolny, przedszkole, szkoła, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne nie rozwiązał stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, producenta rolnego, przedszkola, szkołę, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne albo na mocy porozumienia stron z przyczyn nie dotyczących pracowników, nie obniżył wymiaru czasu pracy lub złożył oświadczenie o obniżeniu lub zamiarze obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika w okresie od dnia złożenia wniosku do

dnia wypłaty refundacji na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Podstawą refundacji była umowa zawarta przez Starostę z podmiotem, w tym żłobkiem lub klubem dziecięcym lub podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne, przedszkolem szkołą, producentem rolnym. Umowa zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia zawierana była w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

We wszystkich zweryfikowanych umowach prawidłowo określono strony umowy.

Umowa zawierała zobowiązania wynikające z § 4 ust. 3 Rozporządzenia, t. j.:

- zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy,
- utrzymania przez okres co najmniej 24 miesięcy stanowisk pracy utworzonych w związku z przyznaną refundacją,
- złożenia rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy na poszczególne wydatki ujęte w specyfikacji wydatków – załącznik nr 1 do umowy,
- zwrotu otrzymanych środków w przypadku:
  - wykorzystania otrzymanych środków niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym w złożonym wniosku,
  - złożenia niezgodnych z prawdą oświadczeń stanowiących załączniki do wniosku, zaświadczeń lub informacji, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej,
  - niedokonania w terminie zwrotu równowartości odzyskanego podatku od towarów i usług zakupionych w ramach przyznanej refundacji,
  - naruszenia innych warunków umowy;
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania w terminie:
  - nie dłuższym niż 90 dni od dnia złożenia przez podmiot deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu w przypadku gdy z deklaracji za dany okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy.
  - nie dłuższy niż 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu podatku na rzecz podmiotu – w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, za dany okres rozliczeniowy wynika kwota do zwrotu.

Przed podpisaniem umowy pracownik PUP weryfikował wysokość otrzymanej przez podmiot pomocy de minimis. Po podpisaniu umowy podmiot otrzymywał zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis. Datą udzielenia pomocy de minimis była data zawarcia umowy. Pracownik sporządzał sprawozdanie z udzielonej pomocy de minimis a następnie rejestrował je w terminie 7 dni od dnia jej udzielenia w Systemie Harmonogramowania Rejestracji i Monitorowania Pomocy (SHRiMP). W przypadku rozwiązania umowy i zwrotu środków Funduszu Pracy lub gdy podczas rozliczenia wydatkowanych środków uznano kwotę inną niż w umowie lub dokonano zwrotu podatku VAT wystawiano skorygowane zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis.

W wyznaczonym w umowie terminie podmiot dostarczał do urzędu dokumenty potwierdzające dokonanie zakupów oraz składał pisemne oświadczenie o odzyskaniu podatku od towarów i usług.

Pracownik urzędu sprawdzał zgodność przedstawionych dokumentów z kalkulacją wydatków i z zawartą umową. Przed wydaniem skierowania oraz dokonaniem wypłaty pracownik dokonywał odbioru utworzonego stanowiska pracy. Kontrola miała na celu sprawdzenie czy zakupiony sprzęt znajduje się w posiadaniu podmiotu i stanowi wyposażenie stanowiska pracy. Po wydaniu skierowania podmiot zatrudniał skierowaną osobę bezrobotną i dostarczał do PUP w Ełku kopię umowy o pracę zawartą ze skierowanym bezrobotnym.

Uwagę kontrolujących zwrócił fakt, że w umowie zawartej w dniu 13 czerwca 2022 r., nr 16/PO WER/REF/22 zostało odebrane stanowisko pracy w dniu 13 lipca 2022 r., pomimo iż pismem z dnia 13 lipca 2022 r. podmiot zwrócił się z prośbą do PUP w Ełku o przesunięcie terminu wyposażenia stanowiska pracy do dnia 20 lipca 2022 r. oraz przesunięcia daty zatrudnienia do dnia 1 sierpnia 2022 r. z uwagi na przedłużające się oczekiwanie na zamówione urządzenia, co aneksem z dnia 14 lipca 2022 r. zostało zmienione. Nadto pismem z dnia 18 lipca 2022 r. podmiot złożył wniosek do PUP o zmianę specyfikacji wydatków a faktury za zakupione sprzęty do PUP wpłynęły w dniu 25 lipca 2022 r.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że „w umowie nr 16/PO WER/REF/22 zawartej z firmą (...) na protokole z odbioru stanowiska widnieje data odbioru 13.07.2022 r. Z tą samą datą pracodawca złożył w urzędzie pismo z prośbą o przedłużenie terminu wyposażenia stanowiska dla nowozatrudnionego pracownika. Wynika z tego, że wskazana na protokole z odbioru stanowiska data jest faktycznie datą błędną. W tym przypadku doszło do omyłki pisarskiej. Sprawdzone datę wykonania zdjęć i rzeczywiście odbioru dokonano w dniu 15.07.2022 r. Odbiór stanowiska został dokonany po informacji od pracodawcy o odebraniu zamówionego sprzętu oraz na podstawie podpisanego w dniu 12.07.2022 r. aneksu nr 1”.

Kontrolujący nie uwzględnili powyższych wyjaśnień, gdyż wnioskiem z dnia 18 lipca 2022 r. podmiot złożył wniosek do PUP o zmianę specyfikacji wydatków a faktury za zakupione sprzęty do PUP wpłynęły w dniu 25 lipca 2022 r. Zatem PUP nie posiadając faktur za zakupione sprzęty odebrał, jak wynika z wyjaśnień stanowisko pracy w dniu 15 lipca 2022 r. a skierowany bezrobotny rozpoczął pracę w dniu 20 lipca 2022 r.

W umowie zawartej w dniu 6 grudnia 2022 r. nr. 39/REF/22 stanowisko zostało odebrane w dniu 19 grudnia 2022 r. Zdaniem kontrolerów stanowisko to nie zostało utworzone w dniu jego odbioru, gdyż zakupiony sprzęt nie był podłączony. Zdjęcia z odbioru stanowiska przedstawiają urządzenie do endermologii w kartonach. Wobec czego pracownik PUP mógł jedynie stwierdzić, że urządzenie zostało zakupione, natomiast nie mógł w tym dniu potwierdzić istnienia stanowiska.

W umowie zawartej w dniu 25 marca 2022 r. nr. 7/PO WER/REF/22, umowa o pracę oraz rozpoczęcie pracy przez skierowaną osobę, nastąpiło w tym samym dniu, co „odbior stanowiska pracy”, które odebrano na podstawie przesłanych w tym dniu, tj. 1 kwietnia 2022 r. do PUP zdjęć zakupionego, ale niepodłączonego sprzętu. Natomiast w dniu 31 marca 2022 r. przedłożono osobie skierowanej do pracodawcy ofertę pracy, czyli przed utworzeniem stanowiska pracy.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że „Realizacja umowy zawartej z Panią (...) miała miejsce podczas trwania epidemii COVID-19. Kontakt z pracodawcami był w tym okresie utrudniony i sprowadzał się przede wszystkim do kontaktów telefonicznych i emaliowych. Pani (...) zależało na jak najszybszym zatrudnieniu wskazanej we wniosku osoby. Skierowanie zostało faktycznie omyłkowo wystawione dzień przed stwierdzeniem wyposażenia stanowiska, czyli przesłaniem przez pracodawcę zdjęć zakupionych sprzętów. Najprawdopodobniej było to wynikiem nieporozumienia podczas omawiania z pracodawcą kolejnych kroków związanych z realizacją umowy. Zatrudnienie nastąpiło z dniem 01.04.2022r. i wtedy też Pani (...) rozpoczęła pracę w firmie Pani (...)”.

Zespół kontrolerów nie uwzględnił powyższych wyjaśnień. PUP nie odebrał osobiście stanowiska, sporządził tylko w dniu 1 kwietnia 2022 r., już po skierowaniu osoby bezrobotnej do pracodawcy notatkę służbową, z której wynika, że „Pani (...) przesłała w dniu 1 kwietnia 2022 r. zdjęcia sprzętu zakupionego w ramach uzyskanej refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy. W związku z panującą epidemią odbiór stanowiska nie jest możliwy w sposób tradycyjny, dlatego uznajemy stanowisko za odebrane na podstawie dostarczonej przez pracodawcę dokumentacji oraz przesłanych zdjęć”. Zdaniem kontrolerów stanowisko to nie zostało utworzone nawet w dniu wskazanego przez PUP odbioru, tj. 1 kwietnia 2022 r., gdyż zakupiony sprzęt na przesłanych zdjęciach nie był podłączony. Obowiązek „potwierdzenia utworzenie stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie” celowo został rozgraniczony od potwierdzenia dokonania zakupów tegoż wyposażenia.

Kontrolujący zwrócili również uwagę, że w umowie zawartej w dniu 24 marca 2022 r. nr 13/RPO/REF/22 na stanowisku kierowca/pracownik robót wykończeniowych, czyli stanowisku z 2 różnymi kodami zawodu zatrudniono na 1 stanowisko pracy osobę o tym samym nazwisku co właściciel firmy, która była zatrudniona w tejże firmie do dnia 31 stycznia 2022 r., a w dniu 11 lutego 2022 r. zarejestrowała się w PUP, następnie z dniem 10 maja 2022 r. podjęła pracę ponownie w tym podmiocie, będąc osobą nie tylko spokrewnioną, ale już wcześniej zatrudnioną u Pana (...).

Dyrektor PUP wyjaśnił, że „obowiązujące przepisy nie ograniczają w żaden sposób możliwości skierowania do pracodawcy osoby, która wcześniej była u niego zatrudniona, jak również nie ma przeciwwskazań by na tworzonym miejscu pracy w ramach refundacji zatrudnieni byli członkowie rodzin. Odnosząc się do stanowiska pracy pracodawca zaproponował łączone w związku z tym, iż nie ma wystarczającego frontu robót wyłącznie dla kierowcy. Poza tym wskazane we wniosku zakupy stanowiące wyposażenie stanowiska pracy były zgodne z proponowanym stanowiskiem kierowcy jak i pracownika robót wykończeniowych. Nadmieniam dodatkowo, iż Urząd ma ogromne problemy z rekrutacją osób na stanowiska tworzone w sektorze budownictwa ze względu na ograniczone zasoby osób bezrobotnych pozostających w bazie. Jednocześnie z takiego powodu nie możemy odmawiać wsparcia dla pracodawców z sektora budownictwa, zawsze starając się znaleźć rozwiązanie”.

W umowie zawartej w dniu 16 marca 2022 r. nr 2/RPO/REF/22 do pracy skierowano osobę o tym samym nazwisku oraz zamieszkałą pod tym samym adresem co prowadzona jest działalność gospodarcza i jednocześnie osobę, która do dnia 31 stycznia 2023 r. była zatrudniona w tym podmiocie, przy czym rozwiązaniu umowy o pracę nastąpiło w wyniku wypowiedzenia przez pracownika. W dniu 6 lutego 2023 r. zarejestrowała się w PUP a z dniem 13 lutego 2023 r. podjęła zatrudnienie w tejże firmie ponownie, mimo, że niespełna 2 tygodnie wcześniej zrezygnowała z zatrudnienia.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że „w związku z wypowiedzeniem pracy przez pracownika dotychczas zatrudnionego na refundowanym stanowisku, Pan Marcin Rynkowski, zobowiązany został do uzupełnienia wolnego miejsca pracy i zatrudnienia kolejnej osoby celem wywiązania się z warunku utrzymania stanowiska przez 24 miesiące. Skierowanie wystawione zostało Panu Krzysztofowi Rynkowskiemu, który prywatnie jest bratem pracodawcy. Pan Krzysztof Rynkowski spełniał wymagania niezbędne do wystawienia skierowania (był osobą zarejestrowaną w urzędzie, posiadał doświadczenie w pracach wykończeniowych, spełniał wymagania projektu RPO VII). W związku z tym, że brak jest podstaw prawnych pozwalających urzędowi odmówić wystawienia skierowania dla osoby bezrobotnej powołując się na powiązania rodzinne z pracodawcą, urząd takie skierowanie wystawił. Od kilku lat w urzędzie pracy w Ełku problemem jest realizacja ofert pracy w szeroko rozumianych usługach budowlanych. Brak jest zarejestrowanych bezrobotnych, szukających zatrudnienia, z odpowiednimi kwalifikacjami czy doświadczeniem w stosunku do składanych przez pracodawców ofert pracy. Wpływa to na trudność w realizacji ofert na stanowiska budowlane.”

W umowie zawartej w dniu 17 marca 2022 r. nr 5/RPO/REF/22 na stanowisko rejestratorki, skierowano osobę, która była w tym podmiocie zatrudniona na tym samym stanowisku do dnia 3 kwietnia 2022 r., następnie w dniu 8 kwietnia 2022 r. zarejestrowała się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna a w dniu 14 kwietnia 2022 r. została zatrudniona w ramach wyposażenia stanowiska.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że „osoba skierowana do Pro-Medica sp. z o.o w Ełku była zatrudniona w tym podmiocie na tym samym stanowisku, ponieważ wcześniej odbywała tam staż i zatrudnienie wynikające z zobowiązania po stażu. Była to umowa na czas określony i rozwiązana z upływem czasu na jaki była zawarta. Biorąc pod uwagę, iż miejscem pracy jest szpital w Ełku, umiejętności i doświadczenie zdobyte podczas stażu i krótkiego zatrudnienia po nim jak najbardziej przemawiały za tym, aby umożliwić osobie bezrobotnej podjęcia zatrudnienia na dłuższy okres. Obowiązujące przepisy nie ograniczają w żaden sposób możliwości skierowania do pracodawcy osoby, która wcześniej była u niego zatrudniona. Urząd nie ma również żadnej mocy prawnej, aby odmówić wydania skierowania osobie bezrobotnej zainteresowanej podjęciem zatrudnienia u danego pracodawcy. Ponadto praca na wskazanym stanowisku polega min. na bezpośrednim kontakcie z ludźmi, jednocześnie wymaga pewnego doświadczenia przy obsłudze klienta w tak specyficznej jednostce jaką jest szpital. Uznaliśmy skierowanie Pani (...) za zasadne”.

W opinii kontrolujących mając na względzie specyfikę instrumentu, jakim jest refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz konieczność racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi trudno uznać za zasadne kierowanie osób, które są spokrewnione lub były już u danego pracodawcy zatrudnione. W szczególności w przypadku wydania skierowania osobie, która sama wypowiedziała kilka dni wcześniej umowę o pracę u tego samego pracodawcy pomijając fakt, że jest z nim spokrewniona i razem zamieszkują. Refundacja wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy ma na celu wsparcie pracodawcy przy jednoczesnej aktywizacji osób bezrobotnych. Rezygnacja z pracy i rejestracja w charakterze bezrobotnego tylko na potrzeby zachowania zgodności z przepisami mija się z celowością wydatkowania środków Funduszu Pracy. Dyrektor PUP wskazuje, że nie ma podstaw prawnych do odmowy wydania skierowania osobie bezrobotnej zainteresowanej podjęciem zatrudnienia u danego pracodawcy, co jednak nie oznacza, że PUP ma bezkrytycznie wypełniać oczekiwania pracodawców i bezrobotnych. Przepisy regulujące kontrolowany zakres nie przewidują wskazywania, czy tym bardziej wybierania przez wnioskodawcę potencjalnego pracownika. Kontrolujący nie podzielają również stanowiska Dyrektora, że „pracodawca decyduje kogo chce zatrudnić na tworzone miejsce pracy”. O takiej dowolności można mówić przy zatrudnianiu bez udziału środków publicznych. Jako dysponent środków Funduszu Pracy Starosta / Dyrektor PUP musi dbać o celowe i oszczędne wydatkowanie środków publicznych oraz uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów i optymalny dobór metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Mimo, że opisane działania nie naruszyły wprost przepisów regulujących przyznawanie refundacji na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy to nie są zgodne z celem działania służb zatrudnienia.

Odnosząc się natomiast do argumentacji, iż „brak jest zarejestrowanych bezrobotnych, szukających zatrudnienia, z odpowiednimi kwalifikacjami czy doświadczeniem w stosunku do składanych przez pracodawców ofert pracy, co wpływa na trudność w realizacji ofert na

stanowiska budowlane” oraz „Urząd ma ogromne problemy z rekrutacją osób na stanowiska tworzone w sektorze budownictwa ze względu na ograniczone zasoby osób bezrobotnych pozostających w bazie. Jednocześnie z takiego powodu nie możemy odmawiać wsparcia dla pracodawców z sektora budownictwa, zawsze starając się znaleźć rozwiązanie”. Wskazać należy, że w przypadku wskazanym w pozycji 1 zestawienia za 2022 rok powodem negatywnego rozpatrzenia wniosku w podmiocie Speed-Rol był brak zarejestrowanych osób o wymaganych kwalifikacjach. Zdaniem kontrolujących powyższe wskazuje na brak konsekwencji komisji rozpatrującej wnioski, co może świadczyć o nierównym traktowaniu pracodawców ubiegających się o wsparcie PUP.

Ponadto wyjaśnienia składane w trakcie kontroli wzajemnie się wykluczają – z jednej strony Dyrektor PUP powołuje się na brak regulacji mogących stanowić podstawę odmowy, z drugiej zaś wprowadza innego rodzaju ograniczenia do Regulaminu wewnętrznego dotyczącego kontrolowanego zakresu.

W odniesieniu do umowy nr 5/RPO/REF/22, kontrolujący zwrócili uwagę, że w poz. 10 cz. I wniosku, dotycząca zmniejszenia zatrudnienia w ostatnich 6 miesiącach poprzedzających złożenie wniosku pozostała pusta. Wnioskodawca złożył odrębne oświadczenie, w którym poinformował, że „zmniejszenie liczby pracowników w ciągu ostatnich 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku nie wynikało bezpośrednio z przyczyn Pracodawcy, a było spowodowane przede wszystkim rozwiązaniem się umów zawartych na czas określony oraz rozwiązaniem umów na mocy porozumienia stron z inicjatywy pracowników, którzy nabyli uprawnienia do przejścia na emeryturę.”

W opinii kontrolujących oświadczenie w tej treści nie jest wystarczające dla potwierdzenia, że nie zachodzą przesłanki określone w § 2 ust. 4 pkt. 1 Rozporządzenia. Nie sposób stwierdzić ilu osób dotyczyło zmniejszenie zatrudnienia – różnica wynikająca z podanej liczby zatrudnionych wynosi 12, przy czym mogło dojść do równoczesnego zatrudnienia nowych pracowników, więc liczba rozwiązanych umów o pracę mogła być większa. Nie wynika to jednak z akt sprawy. W opinii kontrolujących deklaracja pracodawcy powinna być w tym względzie jednoznaczna i zamieszczona we wniosku, w którym wszelkie podane informacje składane są pod groźbą odpowiedzialności karnej.

Sposób procedowania i rozpatrzenia ww. wniosku dowodzi braku jednolitego stanowiska PUP w odniesieniu do zmniejszenia zatrudnienia. W sprawie z wniosku nr 58/2022, zmniejszenie zatrudnienia było powodem negatywnego rozpatrzenia wniosku, mimo, że pracodawca wyjaśnił, że zwolnienie pracownika wynikało z powodu rażącego zaniedbania obowiązków przez pracownika – pracy w stanie nietrzeźwości. W tej sprawie uznano zapis Rozporządzenia za uniemożliwiający udzielenia refundacji.

PUP w Ełku przez cały czas realizacji umowy monitorował zatrudnienie skierowanej osoby korzystając z dostępnej w SYRIUSZU bazy danych ZUS. Jednocześnie zwrócono uwagę, że raport ZUS U1 Prawo dla Pani (...) zatrudnionej na stanowisku rejestratorki w PRO-MEDICA, od dnia 14 kwietnia 2022 r. do dnia 20 kwietnia 2024 r. wykonano w dniu 22 kwietnia 2022 r.

a kolejny Raport wygenerowano dopiero w dniu 9 maja 2024 r. Zatem po ponad 2 latach. Zdaniem kontrolerów PUP w Ełku przez cały czas realizacji umowy zawartej w dniu 17 marca 2022 r. nr 5/RPO/REF/22 nie monitorował w ogóle zatrudnienia Pani (...).

Kontrolerzy zwrócili uwagę, iż w umowie zawartej w dniu 8 września 2022 r. nr 19/REF/22, zgodnie z wnioskiem podmiotu oraz ofertą pracy na stanowisko operator maszyn do formowania szkła płaskiego wymagane było wykształcenie minimum zawodowe, natomiast na powyższe stanowisko skierowano do pracy osobę z wykształceniem gimnazjalnym.

Dyrektor PUP wskazał, iż „w okresie składania wniosku do urzędu pracy, wnioskodawca nie posiadał jeszcze kandydata do zatrudnienia na tym stanowisku. Po podpisaniu umowy w sprawie refundacji, podał imię i nazwisko osoby, którą chciałby zatrudnić. Imię i nazwisko kandydata Pana (...) zostało wpisane we wniosku ołówkiem przez pracownika urzędu. W związku z tym, że pracodawca i Pan (...) wyrazili chęć podjęcia współpracy urząd nie wnosił zastrzeżeń co do skierowania Pana (...) na tworzone stanowisko. Urząd stoi na stanowisku, iż pracodawca decyduje kogo chce zatrudnić na tworzone miejsce pracy, pomimo, że kandydat nie posiadał wykształcenia określonego przez pracodawcę we wniosku”.

Kontrolujący nie uwzględnili powyższych wyjaśnień. Osoby powinny być kierowane przez PUP do pracodawcy na podstawie wymagań i kwalifikacji zawartych we wniosku oraz zgodnie z wymogami aktualnie realizowanego konkursu. Zdaniem kontrolujących trudno, o to aby w okresie składania wniosku do urzędu pracy, wnioskodawca posiadał kandydata, skoro Pan (...) był zatrudniony do dnia 12 września 2022 r. w innej firmie i nie figurował w rejestrze osób bezrobotnych. Wątpliwości kontrolujących budzi również fakt, że Pan (...) został wpisany ołówkiem po podpisaniu umowy z dnia 8 września 2022 r. jako kandydat, gdyż w PUP zarejestrował się dopiero w dniu 4 października 2022 r. W opinii kontrolujących na refundowane stanowiska pracy, winny być kierowane osoby będące w rejestrze osób bezrobotnych a nie takie, które rejestrują się tylko po to by otrzymać skierowanie do pracy na doposażone stanowisko.

Osoby bezrobotne kierowane na utworzone stanowiska pracy, były zarejestrowane w PUP, a po skierowaniu i podjęciu zatrudnienia, osoba bezrobotna traciła status w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach środków z Funduszu Pracy zrefundowanych pracodawcy na doposażenie stanowiska pracy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zalecono:

1. odstąpienie od ograniczeń stosowanych w Regulaminie w zakresie poręczeń oraz stosowania odgórnych, niewynikających z ustawy, limitów oraz ustalanie wysokości udzielanego wsparcia wyłącznie w oparciu o zapisy art. 46 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
2. informowanie o uwzględnianiu lub odmowie uwzględnienia wniosku o refundację w terminie do 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku;

3. potwierdzanie utworzenia dla skierowanych do pracy w ramach wyposażonego lub doposażonego stanowiska pracy bezrobotnych dopiero po ich faktycznym utworzeniu;
4. monitorowanie zatrudnienia skierowanych osób bezrobotnych przez cały okres trwania umowy;
5. kierowanie na refundowane stanowiska osób z wymaganym wykształceniem;
6. zachowanie jednolitości w procedowaniu i rozpatrywaniu wniosków;
7. zwiększenie nadzoru nad kontrolowanym zadaniem w celu uniknięcia/ograniczenia błędów, pomyłek pisarskich itp.

W dniu 25 czerwca 2024 r. Wojewoda Warmińsko – Mazurski przekazał Panu Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku projekt wystąpienia pokontrolnego, zawierający powyższe ustalenia oraz zalecenia dotyczące działań mających na celu prawidłową realizację refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych.

Zgodnie z art. 113 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwagi wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia

Pismem z dnia 5 lipca 2024 r., nr: OA.081.2.2024.JS Dyrektor PUP w Ełku zgłosił zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 25 czerwca 2024 r., znak PS-III.431.1.1.2024.PB.

Kontrolowany Urząd nie zgadza się z zaleceniem dotyczącym odstąpienia od ograniczeń stosowanych w Regulaminie w zakresie poręczeń oraz stosowania odgórnych, niewynikających z ustawy, limitów oraz ustalanie wysokości udzielanego wsparcia wyłącznie w oparciu o zapisy art. 46 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zdaniem Urzędu wewnętrzny Regulamin dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest zgodny z Rozporządzeniem MRPiPS z dnia 17 lipca 2017 r. co podpisem potwierdził radca prawny starostwa, który opiniował regulamin pod względem redakcyjnym i prawnym. Uwzględnia on wszystkie formy zabezpieczeń przewidziane w rozporządzeniu. W § 11 ust. 4 Regulaminu zwężono grupę poręczycieli – o której pisze organ kontrolujący z uwagi na posiadane doświadczenie. Urząd wskazał, że pamięta o tym, że poręczyciel odpowiada co do zasady całym swoim majątkiem za zobowiązania dłużnika, ale z praktyki wie, że w większości sytuacja finansowa emerytów, rencistów, osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą – rozliczających się z podatku dochodowego w formie karty podatkowej, ryczałtu, nie daje gwarancji bezpiecznego zabezpieczenia udzielonego wsparcia, szczególnie gdy poręczycielem jest jedna osoba fizyczna lub podmiot gospodarczy. Ponadto PUP podkreślił, że sugerując wnioskodawcom kwotę 25 000 zł urząd nie zamykał możliwości ubiegania się o wsparcie w wysokości wynikającej z art. 46 ustawy ust.1. Sugestia możliwości pozyskania mniejszej

kwoty obligowała, zdaniem urzędu, wnioskodawców do optymalizacji kosztów tworzonego dodatkowego stanowiska i racjonalnego kalkulowania przewidywanych zakupów tak, aby osiągnąć jak najwięcej korzyści przy możliwie najniższych wydatkach. Dysponując ograniczonymi środkami Funduszu Pracy udzielanie wsparcia w kwocie niższej, ale mieszczącej się w ustawowym limicie, PUP uważa za działanie zasadne i jak najbardziej ekonomiczne, umożliwiające wsparcie większej liczby podmiotów zainteresowanych.

Pismem z dnia 12 lipca 2024 r. Wojewoda Warmińsko-Mazurski wskazał, że zastrzeżenia są zbieżne z wyjaśnieniami, których udzielono kontrolującym w toku kontroli, a które nie zostały uwzględnione, do czego szczegółowo ustosunkowano się w przekazanym projekcie wystąpienia pokontrolnego.

Odnosząc się do złożonych zastrzeżeń Wojewoda Warmińsko-Mazurski wyjaśnił, że Regulamin PUP w Ełku wskazany jest jako podstawa prawna zarówno we wniosku o przyznanie refundacji, jak i w umowie zawieranej z podmiotem otrzymującym wsparcie (co również nie jest właściwe). Oznacza to, że zawarte w nim zapisy są jednak wiążące. Wojewoda podkreślił, że ustawodawca nie upoważnił żadnego z wymienionych w ustawie organów do określenia innych, dodatkowych warunków, poza wymienionymi ww. ustawie i rozporządzeniu (II SA/Go 303/18 / II SA/Go 108/19), od spełnienia których uzależnione jest przyznanie przedmiotowego dofinansowania, wobec czego ustalone przez starostę lub urząd pracy regulacje nie są aktami prawa miejscowego ani porządkowego obowiązującymi na terenie powiatu.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski wskazał, że na 107 utworzonych stanowisk pracy żadne dofinansowanie nie opiewało na kwotę wyższą niż 25 000 zł, co jednoznacznie wskazuje, że PUP w Ełku w 2022 r. stosował ograniczenia wysokości refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy do kwoty 25 000 zł. Ponadto robi to nadal, gdyż jak wynika z wyjaśnień sugerowana kwota na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w roku 2024 stanowi 40 000 zł. Gdyby, jak wskazuje Dyrektor PUP Urząd nie zamykał możliwości ubiegania się o wsparcie w wysokości wynikającej z art. 46 ust. 1 ustawy to 100 % dofinansowanych umów nie było by do tej samej sugerowanej przez PUP wysokości.

Tym samym uznano, że treść zaleceń jest adekwatna do ustaleń kontroli, wobec czego Wojewoda Warmińsko-Mazurski podtrzymał treść zaleceń pokontrolnych:

1. odstąpienie od ograniczeń stosowanych w Regulaminie w zakresie poręczeń oraz stosowania odgórnych, niewynikających z ustawy, limitów oraz ustalanie wysokości udzielanego wsparcia wyłącznie w oparciu o zapisy art. 46 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
2. informowanie o uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku o refundację w terminie do 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku;
3. potwierdzanie utworzenia dla skierowanych do pracy w ramach wyposażonego lub

- doposażonego stanowiska pracy bezrobotnych dopiero po ich faktycznym utworzeniu;
4. monitorowanie zatrudnienia skierowanych osób bezrobotnych przez cały okres trwania umowy;
  5. kierowanie na refundowane stanowiska osób z wymaganym wykształceniem;
  6. zachowanie jednolitości w procedowaniu i rozpatrywaniu wniosków;
  7. zwiększenie nadzoru nad kontrolowanym zadaniem w celu uniknięcia/ograniczenia błędów, pomyłek pisarskich itp.

Jednocześnie informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Adrian Żemis
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej**